

РЕЦЕНЗИЯ

от доц.д.н. Цвета Тодорова Маркова
доцент от професионално направление „Национална сигурност”,
член на научно жури, утвърдено със Заповед № 107/12.12.2025 г. на
ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“, гр.
Благоевград, в процедура за заемане на академичната длъжност
„доцент“ в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“
по обявен конкурс в ДВ бр. 107 от 12.12.2025 г.

1. Предмет на рецензиране и биографични данни за кандидата

Определена съм за член в научно жури със Заповед № 177/30.01.2026 г. на ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“, гр. Благоевград във връзка с обявен в ДВ бр. 107 от 12.12.2025 г. конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“.

С решение на заседание на научното жури съм определена за рецензент.

Като член на научното жури нямам конфликт на интереси и не съм свързано лице по смисъла на § 1, т. 2а и т. 5 от допълнителните разпоредби от Закона за развитие на академичния състав в Р. България с кандидата в обявения конкурс.

В обявения конкурс в ДВ бр. 107 от 12.12.2025 г. участва кандидата, д-р Владимир Огнянов Бабанов – главен асистент в Правно-исторически факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“.

За участие в конкурса, кандидатът е представил всички изискващи се документи, като:

- диплома за висше образование;

- диплома за образователна и научна степен „доктор“;
- творческа автобиография;
- резюме на научните трудове;
- формуляр (справка) за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ
- справка за научните резултати и цитиранията на кандидата;
- справка за професионалния стаж;
- списък на научните трудове;
- справка за приносите в теорията и практиката, съдържащи се в научните публикации представени за рецензиране;
- други документи удостоверяващи участието в дейности пряко кореспондиращи с изискванията на конкурса.

Така представените документи (на хартиен и електронен носител) са съгласно изискванията на заповед рег. № 177/30.01.2026 г. на ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“, относно обявяването на конкурса и в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му.

Кандидатът придобива ОКС „доктор“ през 2015 г. в Софийски университет „Св.Климент Охридски“, гр. София в областта на Международно право и международни отношения на тема: „Американското глобално лидерство в прехода към ногополюсен свят“. Темата на дисертационния труд е в професионално направление 3.6 Право (Право и международни отношения – Международни отношения).

Главен ас. д-р Владимир Бабанов е заемал различни длъжности в сферата на органите на местно самоуправление като в периода 2020-2024 г. е бил общински съветник.

Има и преподавателски опит в Югозападен университет „Неофит Рилски“. Автор е на десетки научни и специализирани публикации по теми свързани с въздействието на генеративния изкуствен интелект върху

концепцията за киберсигурност, вътрешните аспекти на стратегията за дълбока защита в киберсигурността, военният конфликт в Украйна – към нов световен ред или борба за оцеляване на Русия, дигиталния суверенитет и ООН – между защита на националната сигурност и международното сътрудничество в киберпространството, глобалната среда за сигурност и съвременни характеристики на системата на международните отношения, изграждането на цялостна система за киберсигурност-приоритет на България през настоящото десетилетие, дезинформацията в киберпространството - заплаха за демократичните процеси в Югоизточна Европа, изкуственият интелект за прогнозиране на геополитически конфликти, подобреното с изкуствен интелект вземане на решения за контраофанзива в хибридна война, изкуствения интелект в борбата с прането на пари и въпросите за обяснимостта, поверителността и доверието, възходящият технонационализъм в съперничеството между САЩ и Китай и технологичната независимост на ЕС, раздробеното киберпространство и дигиталният безпорядък като стратегическа заплаха за международната сигурност, автоматизираното профилиране на злонамерени лица с изкуствен интелект в кибер разузнаването: рамка за извличане и атрибуция в реално време, делегирането на киберзащита на алгоритми: правните граници на автономния отговор в България, кибервремето като бойно поле и крайт на последователната военна стратегия, рисковете за киберсигурността от конвергенцията на изкуствения интелект с физическото.

Доктор Владимир Бабанов притежава богат професионален опит в областта на академичните изследвания в областта на националната и международна сигурност, а така също и в областта на киберсигурността и на изкуствения интелект, включително правните аспекти.

2. Актуалност и обща характеристика на научната продукция

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“, гл. ас. д-р Владимир Бабанов във връзка с обявения конкурс е представил коректен списък за научната си продукция, която включва общо 22 научни труда след присъдената образователна и научна степен „доктор“, непредставени в други процедури за заемане на академични длъжности или за получаване на научни степени. За конкурса са предложени за рецензиране 22 научни труда. От тях една монография, която е хабилитационния труд на автора на тема: „Въздействие на генеративния изкуствен интелект върху концепцията за киберсигурност“. Представените научни трудове отговарят на изискванията за академична публикация. Коректно са приложени и разделителни протоколи на публикациите в съавторство.

Представените публикации, посочените цитирания и участията на д-р Владимир Бабанов в различни научни колективи за разработване на стратегически и доктринални документи в областта на сигурността са в съответствие с изискванията за минимални национални изисквания, съгласно разпоредбите на чл. 2б от ЗРАСРБ.

Проблемите, които се разглеждат в научните трудове на д-р Владимир Бабанов са свързани с една от най-силно изразените социални явления в света, а именно изкуственият интелект. Основните тези засегнати в научните трудове на кандидата могат да се разгледат в две основни направления: първото от тях е насочено с акцент към новата социална роля на ИИ в съвременното общество и краха на последователната военна стратегия, а второто към изследване на ролята на киберсигурността в комплекса от мерки в областта на националната сигурност.

В първото направление са представени девет научни публикации като:

- Въздействие на генеративния изкуствен интелект върху концепцията за киберсигурност – монография.
- Изкуствен интелект и киберсигурност в космическата война - статия.
- Стратегически съображения за киберпрестъпления, подобрени с изкуствен интелект – статия в списание.
- Предсказуема дипломация, базирана на изкуствен интелект: подход към външната политика, основан на данни – доклад.
- OSINT с ИИ за прогнозиране на геополитически конфликти – статия.
- Подобрено с изкуствен интелект контраофанзивно вземане на решения в хибридна война – статия.
- Изкуствен интелект в борбата с прането на пари и въпросите за обяснимостта, поверителността и доверието – статия.
- Автоматизирано профилиране на злонамерени лица с изкуствен интелект в кибер разузнаването: рамка за извличане и атрибуция в реално време – статия в списание.
- Рискове за киберсигурността от конвергенцията на изкуствения интелект с физическото – статия в списание.

Изследванията в тази насока са посветени на теоретико-познавателните, правните и организационно-технологичните аспекти на изкуствения интелект. Изследвани са симптомите за края на традиционния модел генериране на информацията и отражението му в обществото, преживяващо дълбока криза. Част от изследванията са иновативни за страната ни, където кандидатът прави първи опити за по-детайлно разглеждане на проблемите на изкуствения интелект, подкрепено със солидни анализи и оценки за перспективите в опит да се запази статуквото на „стария модел“ и свързаните с тях заплахи.

Второто направление на изследване от д-р Владимир Бабанов са представени в следните дванадесет научни публикации:

- COVID-19, инфодемия и киберсигурност – доклад от научна конференция.

- Вътрешни аспекти на задълбочената стратегия за киберсигурност – статия.

- Дигитален суверенитет и ООН – между защита на националната сигурност и международното сътрудничество в киберпространството - доклад.

- Изграждане на цялостна система за киберсигурност-приоритет на България през настоящото десетилетие - статия.

- Изкуствен интелект и киберсигурност в космическата война - статия.

- Дезинформацията в киберпространството - заплаха за демократичните процеси в Югоизточна Европа – доклад от кръгла маса.

- Стратегически съображения за киберпрестъпления, подобрени с изкуствен интелект – статия в списание.

- Раздробеното киберпространство и дигиталният безпорядък като стратегическа заплаха за международната сигурност – статия.

- Автоматизирано профилиране на злонамерени лица с изкуствен интелект в кибер разузнаването: рамка за извличане и атрибуция в реално време – статия в списание.

- Делегиране на киберзащита на алгоритми: правните граници на автономния отговор в България – статия в списание.

- Кибервремето като бойно поле и краят на последователната военна стратегия – статия в списание.

- Рискове за киберсигурността от конвергенцията на изкуствения интелект с физическото – статия в списание.

Изследователските тези, които се разглеждат от д-р Владимир Бабанов по начало са детерминирани от трайните научни интереси на кандидата към въпросите за ролята на киберсигурността в контекста на изкуствения интелект и рефлексите на процесите в националната сигурност. Професионалният интерес и образователния бекграунд рефлектира в цялото изследване. Като научен изследовател, д-р Бабанов се отличава с доказани способности за самостоятелно научно мислене, критичен анализ, логично и обосновано дефиниране и отстояване на научни тези. Всички тези качества се откриват в представената за рецензиране научна продукция. Следва да се подчертае интердисциплинарният подход в изследването, което безспорно е негово голямо достойнство. Заключениеята направени от кандидата са от особена полза при преподаването на редица учебни дисциплини, както и провеждане на отделни курсове. Научните трудове се характеризират и с наличие на практическа стойност, което може да се илюстрира чрез реални проблеми, свързани с представената за рецензия тематика в научните публикации.

В заключение бих искал да подчертая, че не установих и не съм получавала какъвто и да е сигнал за плагиатство или недостоверност на представените в конкурса от кандидата научни публикации.

3. Педагогическа дейност

Кандидатът е преподавател в Югозападен университет „Неофит Рилски“ по учебни дисциплини даващи базови знания, умения и компетенции за въпросите свързани с правните аспекти на изкуствения интелект и киберсигурността. Като преподавател, д-р Владимир Бабанов участва активно в курсовете на обучение за придобиване на ОКС „бакалавър“ и „магистър“. Към преподавателската му дейност следва да бъде добавено и участието му в редица международни семинари и проекти

свързани с проблема на изследването. По значими от тях са: участието му в изследователски проекти, свързани с националната сигурност.

Оценявам положително преподавателската работа на д-р Владимир Бабанов, отчитайки и неговата висока аудиторна заетост, както и участието му в други научни дейности.

4. Оценка на приносите в научната продукция

Главен ас. д-р Владимир Бабанов проявява необходимите качества като преподавател, изследовател и експерт. Основната част от неговите научни и научно-приложни изследвания, проучвания и интереси са посветени на проблемите свързани с националната сигурност в областта на ИИ и киберсигурността. В изследване на нови подходи и дори система за практическа реализация по разрешаване на проблемите на новите технологии и правната им регламентация. Цялостната научна продукция и дейност на кандидата може да бъде отнесена към професионално направление „Национална сигурност“ с определени приноси свързани с:

- Проучване и анализиране на тенденциите в процеса на навлизане на изкуствения интелект във всички сфери на човешката дейност. На базата на направен преглед на редица източници-литературни и законодателство, подробно е разгледана динамиката на процесите.

- В практико-приложен смисъл е дадена комплексна оценка на актуалното състояние на развитието на технологиите.

Бих си позволила да обърна на вниманието на членовете на научното жури върху достойнствата на научните трудове на гл. ас. д-р Бабанов, които свидетелстват за задълбочаване на научните му търсения. В тях кандидатът е изследвал теоретичните и правни аспекти на посочените проблеми за киберсигурност и изкуствения интелект, обобщава основните дефиниции, прави оригинални класификации, обосновава идеи за организация и промяна в обществените взаимоотношения на съвременните

общества за идентифициране на основните рискове и заплахи за сигурността при работата с тях..

Разсъжденията на д-р Бабанов, публикувани в авторитетни издания, имат висока приложна стойност. Писани по време на неговото творчество и научно развитие те винаги са концентрирани върху актуални проблеми и са свързани с конкретен ангажимент на кандидата като учен и изследовател.

5. Критични бележки и препоръки

Вземайки в предвид дългогодишния професионален опит по посочените вече в настоящата рецензия проблеми на изследване от кандидата, както и цялостната му творческа дейност, посочените предимства и приноси в рецензията, бих посочил само някои препоръки. Към автора най-добронамерено биха могли да бъдат направени някои препоръки. Освен традиционната препоръка към автора да продължи да изследва проблемите свързани с неговите професионални интереси, препоръчвам на кандидата да търси възможности за публикуване на неговите трудове в специализирани списания с импакт фактор отчитайки, че изследваните проблеми са не само от национално значение, но и от европейско и световно значение. Популяризиране на публикации, които имат своите научни достойнства и на чужд език.

Препоръчвам на автора да разшири субектите по изследваните проблеми.

6. Заключение

Въз основа на горенаписаното и като имам предвид правно определените критерии и показатели за заемане на академичната длъжност „доцент”, мога да направя следното заключение:

Представената научна продукция от кандидатът, д-р Владимир Бабанов съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговаря напълно на условията и изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и чл. 53, ал. 1 от Правилника за неговото прилагане. Цялостната научна продукция е безспорно доказателство за професионалната компетентност на автора му и неговата способност за оригинална научно-изследователска дейност, характеризираща се със значими и оригинални научни приноси. Преценявайки съвкупно представените научни публикации, посветени на изключително актуални и практически значими теми, в качеството ми на член на научното жури по чл. 27а, ал. 1 от ЗРАСРБ, давам положителна оценка на кандидата, д-р Владимир Бабанов за заемане на академичната длъжност „доцент” и с лично ми убеждение предлагам на научното жури да вземе единодушно решение в тази насока.

Дал рецензията:

Доц. д.н. Цвета Маркова

27.02.2026 г.

София

REVIEW

by Assoc. Prof., PhD Tsveta Todorova Markova

Associate Professor in the professional field “National Security”, member of the scientific jury appointed by Order No. 107/12.12.2025 of the Rector of Southwest University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, in the procedure for appointment to the academic position of “Associate Professor” in professional field 9.1 “National Security” announced in the State Gazette No. 107 of 12.12.2025.

Subject of the review and candidate’s biographical data I was appointed a member of the scientific jury by Order No. 177/30.01.2026 of the Rector of Southwest University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, in connection with the competition announced in the State Gazette No. 107 of 12.12.2025 for appointment to the academic position of “Associate Professor” in the higher education field 9 “Security and Defence”, professional field 9.1 “National Security”. By decision of the scientific jury meeting I was designated as reviewer. As a member of the scientific jury I declare that I have no conflict of interest and that I am not a related person within the meaning of § 1, items 2a and 5 of the Additional Provisions of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria with the candidate in this competition. The candidate participating in the announced competition in State Gazette No. 107 of 12.12.2025 is Dr. Vladimir Ognyanov Babanov — Senior Assistant at the Faculty of Law and History, Southwest University “Neofit Rilski”. For participation in the competition the candidate submitted all required documents, namely:

- higher education diploma;
- diploma for the educational and scientific degree “Doctor”;
- curriculum vitae;
- summary of scientific works;
- form (statement) for fulfillment of the minimum national requirements under Art. 2b, para. 2 and 3 of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDAS);

- statement of scientific results and citations;
- statement of professional experience;
- list of scientific works;
- statement of contributions to theory and practice contained in the scientific publications submitted for review;

other documents certifying participation in activities directly corresponding to the competition requirements. The documents submitted (in paper and electronic form) comply with the requirements of Order reg. No. 177/30.01.2026 of the Rector of Southwest University “Neofit Rilski” concerning the announcement of the competition and are in accordance with the requirements of the LDAS and its Implementing Rules. The candidate obtained the educational and scientific degree “Doctor” in 2015 at Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Sofia, in the field of International Law and International Relations with a dissertation entitled “American Global Leadership in the Transition to a Multipolar World”. The dissertation falls under professional field 3.6 Law (Law and International Relations — International Relations). Senior Assistant Dr. Vladimir Babanov has held various positions in local government and served as a municipal councillor in the period 2020–2024. He also has teaching experience at Southwest University “Neofit Rilski”. He is the author of numerous scholarly and specialized publications on topics including: the impact of generative artificial intelligence on the concept of cybersecurity; internal aspects of the deep defence strategy in cybersecurity; the military conflict in Ukraine — towards a new world order or a struggle for Russia’s survival; digital sovereignty and the UN — between protection of national security and international cooperation in cyberspace; the global security environment and contemporary characteristics of the international relations system; building a comprehensive cybersecurity system — a priority for Bulgaria in the current decade; disinformation in cyberspace as a threat to democratic processes in Southeastern Europe; artificial intelligence for forecasting geopolitical conflicts; AI-enhanced decision-making for counteroffensives in hybrid warfare; artificial intelligence in combating money laundering and issues of explainability, privacy and trust; rising techno-nationalism in the US–China rivalry and the technological autonomy of the EU; fragmented cyberspace and digital disorder as strategic threats to international security; automated profiling of malicious actors with AI in cyber-intelligence — a framework for real-time extraction and attribution; delegating cyber defence to

algorithms — legal limits of autonomous response in Bulgaria; cyberweather as a battlefield and the end of sequential military strategy; and cybersecurity risks from the convergence of AI with the physical domain. Dr. Vladimir Babanov possesses substantial professional experience in academic research in national and international security, as well as in cybersecurity and artificial intelligence, including legal aspects.

Relevance and general characterisation of the scientific output The candidate for the academic position of “Associate Professor”, Senior Assistant Dr. Vladimir Babanov, submitted a correct list of his scientific output comprising a total of 22 scholarly works produced after the award of the educational and scientific degree “Doctor”, not submitted in other procedures for academic appointments or degree conferrals. Twenty-two works were proposed for review. Among them is one monograph, which is the author’s habilitation work entitled “The Impact of Generative Artificial Intelligence on the Concept of Cybersecurity”. The submitted scientific works meet the formal requirements for academic publications. Co-authorship distribution protocols were submitted where applicable. The presented publications, the indicated citations, and Dr. Babanov’s participations in various scientific teams for the development of strategic and doctrinal documents in the field of security comply with the minimum national requirements pursuant to Art. 2b of the LDAS. The issues addressed in Dr. Babanov’s works concern one of the most significant social phenomena globally — artificial intelligence. The main theses advanced in the candidate’s works may be grouped into two principal directions: first, the new social role of AI in contemporary society and the demise of sequential military strategy; second, the role of cybersecurity within the spectrum of national security measures. The first direction includes nine publications, notably:

The Impact of Generative Artificial Intelligence on the Concept of Cybersecurity — monograph;

Artificial Intelligence and Cybersecurity in Space Warfare — article;

Strategic Considerations for AI-Enhanced Cybercrime — journal article;

Predictive Diplomacy Based on Artificial Intelligence: A Data-Driven Approach to Foreign Policy — conference paper;

OSINT with AI for Predicting Geopolitical Conflicts — article;

AI-Enhanced Counteroffensive Decision-Making in Hybrid War — article;

Artificial Intelligence in the Fight against Money Laundering and Issues of Explainability, Privacy and Trust — article;

Automated Profiling of Malicious Actors with AI in Cyber-Intelligence: Framework for Real-Time Extraction and Attribution — journal article;

Cybersecurity Risks from the Convergence of AI with the Physical Domain — journal article. Research in this direction addresses theoretical-cognitive, legal and organizational-technological aspects of AI. The candidate examines indications of the end of the traditional information generation model and its societal implications. Some studies are innovative in the national context, representing early comprehensive analyses of AI-related problems supported by robust assessments. The second direction comprises twelve publications, including:

COVID-19, Infodemic and Cybersecurity — conference paper;

Internal Aspects of the Deep Strategy for Cybersecurity — article;

Digital Sovereignty and the UN — Between Protection of National Security and International Cooperation in Cyberspace — conference paper;

Building a Comprehensive Cybersecurity System — A Priority for Bulgaria in the Current Decade — article;

Artificial Intelligence and Cybersecurity in Space Warfare — article;

Disinformation in Cyberspace — A Threat to Democratic Processes in Southeastern Europe — roundtable paper;

Strategic Considerations for AI-Enhanced Cybercrime — journal article;

Fragmented Cyberspace and Digital Disorder as a Strategic Threat to International Security — article;

Automated Profiling of Malicious Actors with AI in Cyber-Intelligence: Framework for Real-Time Extraction and Attribution — journal article;

Delegating Cyber Defence to Algorithms: Legal Limits of Autonomous Response in Bulgaria — journal article;

Cyberweather as a Battlefield and the End of Sequential Military Strategy — journal article;

Cybersecurity Risks from the Convergence of AI with the Physical Domain — journal article. The research topics reflect the candidate's sustained scientific interest in cybersecurity in the context of AI and their implications for national security. His professional interests and academic background are evident throughout the work. As a researcher, Dr. Babanov demonstrates capabilities for independent scientific reasoning, critical analysis, and coherent formulation and defence of scholarly theses. These qualities are manifested in the submitted output. The interdisciplinary approach is a pronounced strength. The conclusions are of particular utility for teaching various academic subjects and courses. The works also possess applied value, illustrated by treatment of concrete problems relevant to the reviewed topics. I note that I found no evidence, nor received any indication, of plagiarism or unreliability in the publications submitted by the candidate.

Teaching activity

The candidate teaches at Southwest University “Neofit Rilski” courses providing foundational knowledge, skills and competencies on legal aspects of artificial intelligence and cybersecurity. Dr. Babanov actively participates in undergraduate and graduate programmes. His pedagogical activity also includes participation in international seminars and projects related to the research topics, notably research projects associated with national security.

I assess Dr. Babanov's teaching work positively, taking into account his substantial teaching load and engagement in other scholarly activities.

Evaluation of contributions in the scientific output

Senior Assistant Dr. Vladimir Babanov exhibits the requisite qualities of instructor, researcher and expert. The principal portion of his scholarly and applied research is devoted to issues of national security in the domains of AI and cybersecurity, including development of novel approaches and practical systems addressing problems posed by new technologies and their legal regulation. The

candidate's overall scientific output pertains to the professional field "National Security" with specific contributions including:

Investigation and analysis of trends in the penetration of AI across all spheres of human activity. Based on review of literature and legislation, the dynamics of these processes are thoroughly examined.

Provision of a comprehensive practical assessment of the current state of technological development. I draw the scientific jury's attention to the merits of Dr. Babanov's works, which evidence deepening scholarly inquiry. He examines theoretical and legal aspects of cybersecurity and AI, synthesises key definitions, proposes original classifications, and substantiates organisational ideas and changes in social relations to identify principal risks and threats to security associated with these technologies. Dr. Babanov's reflections, published in reputable outlets, have significant applied value. They are consistently focused on topical problems and reflect the candidate's professional commitment as a scholar and researcher.

Critical remarks and recommendations

Taking into account the candidate's long-standing professional experience on the topics considered and his overall creative activity, I offer the following recommendations in a constructive spirit. Beyond the customary encouragement to continue research in his areas of interest, I recommend that the candidate seek opportunities to publish in specialised indexed journals with impact factor, given the European and global significance of the issues addressed. I further recommend dissemination of meritorious publications in a foreign language.

I also recommend that the author broaden the range of subjects and stakeholders examined in his research.

Conclusion

On the basis of the foregoing and having regard to the legally defined criteria and indicators for appointment to the academic position of "Associate Professor", I conclude as follows:

The scientific output submitted by the candidate, Dr. Vladimir Babanov, contains scientific and applied results that constitute an original contribution to science and fully satisfies the conditions and requirements of Art. 24, para. 1 of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and Art. 53, para. 1 of its Implementing Rules. The overall scientific output is incontrovertible evidence of the author's professional competence and capacity for original scholarly research characterised by significant and original contributions. Considering collectively the submitted publications, devoted to highly topical and practically significant issues, in my capacity as a member of the scientific jury under Art. 27a, para. 1 of the LDAS, I give a positive evaluation of the candidate, Dr. Vladimir Babanov, for appointment to the academic position of "Associate Professor" and I personally propose that the scientific jury adopt a unanimous decision to that effect.

Reviewer:

Assoc. Prof., PhD Tsveta Markova

02/27/2026

Sofia